

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA TÂM LÝ LÃNH ĐẠO TRONG VIỆC KHƠI DẬY KHÁT VỌNG PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC THEO TINH THẦN ĐẠI HỘI XIV CỦA ĐẢNG

★ TS NGUYỄN THANH GIANG

*Viện Lãnh đạo học và Hành chính công,
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh*

DOI: <https://doi.org/10.70786/LLCT.581.2026.149>

● **Tóm tắt:** Hoạt động lãnh đạo không chỉ là quá trình tổ chức và điều hành các nguồn lực xã hội mà còn là quá trình tác động đến nhận thức, niềm tin và động cơ của con người nhằm định hướng hành vi xã hội theo các mục tiêu phát triển chung. Bài viết phân tích cơ sở lý luận của tâm lý lãnh đạo từ góc nhìn của khoa học lãnh đạo, làm rõ vai trò của các yếu tố như nhân cách lãnh đạo, phong cách lãnh đạo và uy tín lãnh đạo trong việc hình thành niềm tin xã hội, phân tích cơ chế tâm lý của quá trình khơi dậy khát vọng phát triển đất nước theo tinh thần Đại hội XIV.

● **Từ khóa:** tâm lý lãnh đạo; niềm tin xã hội; khát vọng phát triển đất nước.

Promoting the role of leadership psychology in arising national development aspirations in the 14th Party Congress spirit

● **Abstract:** Leadership activity is not only organizing and directing social resources but also influencing perceptions, beliefs, and motivations to orient social behavior toward common development goals. The article analyzes leadership psychology's theoretical bases from leadership science perspectives, clarifies roles of factors like leadership personality, style, and prestige in forming social trust, and analyzes psychological mechanisms in arising national development aspirations in light of the 14th Party Congress.

● **Keywords:** leadership psychology; social trust; national development aspirations.

1. Mở đầu

Trong quá trình phát triển của xã hội, con người luôn giữ vai trò trung tâm của mọi hoạt động kinh tế, chính trị và văn hóa. Sự phát triển

của đất nước không chỉ phụ thuộc vào các nguồn lực vật chất và thể chế mà còn gắn liền với động lực tinh thần của con người trong việc tham gia và cống hiến cho các mục tiêu chung

của xã hội. Trong bối cảnh đó, việc khơi dậy động lực phát triển của con người và của xã hội trở thành một vấn đề có ý nghĩa quan trọng.

Đại hội XIV của Đảng nhấn mạnh yêu cầu “khơi dậy mạnh mẽ khát vọng phát triển, niềm tự hào, tự cường dân tộc, khơi thông mọi nguồn lực, mọi động lực phát triển, phát huy sức mạnh Nhân dân và khối đại đoàn kết toàn dân tộc kết hợp với sức mạnh thời đại, đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới, xây dựng, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc” (ĐCSVN, 2026, tr.10). Quan điểm này cho thấy khát vọng vươn lên của xã hội không chỉ là một mục tiêu chính trị mà còn là một trạng thái tâm lý xã hội phản ánh niềm tin của con người vào tương lai phát triển của đất nước cũng như vào khả năng hiện thực hóa các mục tiêu phát triển đó.

Trong khoa học lãnh đạo, hoạt động lãnh đạo không chỉ là quá trình tổ chức và điều hành các nguồn lực của xã hội mà còn là quá trình tác động đến nhận thức, tình cảm và động cơ của con người nhằm định hướng hành vi xã hội theo các mục tiêu chung. Từ góc độ này, các yếu tố tâm lý như nhân cách lãnh đạo, phong cách lãnh đạo, uy tín lãnh đạo và niềm tin xã hội có ảnh hưởng quan trọng đến khả năng khơi dậy động lực cống hiến và khát vọng vươn lên của con người.

Tuy nhiên, trong nhiều nghiên cứu về lãnh đạo và quản lý hiện nay, vấn đề khơi dậy khát

vọng phát triển của xã hội thường được tiếp cận chủ yếu từ góc độ chính sách hoặc quản trị, trong khi việc phân tích cơ chế tâm lý của quá trình hình thành và lan tỏa khát vọng phát triển trong xã hội vẫn chưa được chú ý đầy đủ. Điều này đặt ra yêu cầu cần tiếp cận vấn đề từ góc độ tâm lý học lãnh đạo, nhằm làm rõ những yếu tố tâm lý chi phối động lực phát triển của xã hội.

Trên cơ sở đó, bài viết tập trung phân tích các yếu tố tâm lý cơ bản của hoạt động lãnh đạo và cơ chế tâm lý của việc hình thành và lan tỏa khát vọng phát triển trong xã hội, từ đó gợi mở một số hàm ý đối với việc phát huy vai trò của tâm lý lãnh đạo trong việc khơi dậy khát vọng phát triển đất nước theo tinh thần Đại hội XIV của Đảng.

2. Nội dung

2.1. Cơ sở lý luận của tâm lý lãnh đạo trong việc khơi dậy khát vọng phát triển

Con người - chủ thể của hoạt động lãnh đạo trong lý luận duy vật lịch sử

Trong lý luận của chủ nghĩa duy vật lịch sử, con người được xem là chủ thể sáng tạo lịch sử và là nhân tố quyết định sự vận động và phát triển của xã hội. Khi bàn về bản chất của con người, C.Mác khẳng định: “Trong tính hiện thực của nó, bản chất con người là tổng hòa những quan hệ xã hội” (C.Mác và Ph.Ăngghen, 1995a, tr.11). Luận điểm này cho thấy đời sống tinh thần và tâm lý của con người luôn gắn liền với những điều kiện lịch sử, xã hội cụ thể mà trong đó con người tồn tại và hoạt động.

Luận điểm này có ý nghĩa phương pháp luận quan trọng đối với việc nghiên cứu hoạt động lãnh đạo. Bởi lẽ, lãnh đạo trước hết là quá trình tác động đến con người và các quan hệ xã hội nhằm định hướng hành vi của họ theo những mục tiêu chung của tổ chức và cộng đồng. Trong quá trình đó, các yếu tố tâm lý như niềm tin, động cơ, thái độ và khát vọng phát triển của con người giữ vai trò quan trọng đối với hiệu quả của hoạt động lãnh đạo.

Trong các nghiên cứu về tâm lý lãnh đạo, đời sống tâm lý của cá nhân và của các nhóm xã hội được xem là một trong những yếu tố có ảnh hưởng trực tiếp đến sự hình thành động lực hoạt động của con người. Các hiện tượng tâm lý không chỉ phản ánh các điều kiện xã hội mà còn tham gia điều chỉnh hành vi của con người trong các quan hệ xã hội. Vì vậy, việc hiểu rõ các quy luật tâm lý của con người trở thành một điều kiện quan trọng để nâng cao hiệu quả của hoạt động lãnh đạo và quản trị xã hội.

Vì vậy, nghiên cứu tâm lý lãnh đạo không chỉ nhằm làm rõ các đặc điểm tâm lý của cá nhân người lãnh đạo mà còn nhằm nhận diện những cơ chế tâm lý chi phối hành vi của con người trong các tổ chức và trong đời sống xã hội. Điều này cho phép người lãnh đạo lựa chọn những phương thức tác động phù hợp nhằm tạo dựng môi trường tâm lý tích cực và thúc đẩy sự tham gia chủ động của con người vào các hoạt động phát triển.

Vai trò của các yếu tố tâm lý trong hoạt động lãnh đạo

Trong hoạt động lãnh đạo, các yếu tố tâm lý có vai trò quan trọng trong việc hình thành động lực và định hướng hành vi của các cá nhân trong tổ chức cũng như trong đời sống xã

hội. Những yếu tố như nhu cầu, động cơ, niềm tin và thái độ không chỉ phản ánh trạng thái tinh thần của con người mà còn tác động trực tiếp đến cách thức con người tham gia vào các hoạt động xã hội.

Các nghiên cứu trong lĩnh vực tâm lý lãnh đạo cho thấy đời sống tâm lý của con người có quan hệ chặt chẽ với các điều kiện xã hội và các quan hệ tổ chức. Những hiện tượng tâm lý như niềm tin, sự đồng thuận và tinh thần trách nhiệm của các cá nhân trong tổ chức thường được hình thành thông qua quá trình tương tác giữa người lãnh đạo với các thành viên trong tổ chức. Khi các yếu tố tâm lý tích cực được hình thành, chúng có thể trở thành nguồn động lực quan trọng thúc đẩy sự phát triển của tổ chức và của xã hội.

C.Mác từng chỉ ra rằng con người làm nên lịch sử của mình trong những điều kiện lịch sử cụ thể (C.Mác và Ph.Ăngghen, 1995b, tr.145). Điều đó cho thấy hoạt động lãnh đạo luôn diễn ra trong những bối cảnh xã hội nhất định và chịu sự tác động của nhiều yếu tố tâm lý, xã hội khác nhau.

Trong hoạt động lãnh đạo, việc thấu hiểu và vận dụng các quy luật tâm lý của con người có ý nghĩa quan trọng đối với việc tạo dựng niềm tin xã hội và thúc đẩy sự tham gia tích cực của con người vào các mục tiêu phát triển.

Trong thực tiễn lãnh đạo, người lãnh đạo không chỉ sử dụng các thiết chế tổ chức hay các công cụ quản lý hành chính mà còn tác động đến nhận thức, tình cảm và động cơ của con người. Khả năng thấu hiểu tâm lý xã hội và vận dụng các quy luật tâm lý trong hoạt động lãnh đạo vì vậy có ý nghĩa quan trọng đối với việc tạo dựng sự đồng thuận xã hội và nâng cao hiệu quả thực thi các chủ trương, chính sách phát triển.

Như vậy, niềm tin xã hội có thể được xem là một nguồn lực tinh thần quan trọng của quá trình phát triển. Trong thực tiễn lãnh đạo, niềm tin của nhân dân không chỉ được hình thành từ các chính sách phát triển kinh tế - xã hội mà còn từ phong cách lãnh đạo, từ thái độ tôn trọng và gần gũi với nhân dân của đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý. Niềm tin của nhân dân không chỉ là cơ sở chính trị của quyền lực lãnh đạo mà còn là nền tảng tinh thần quan trọng bảo đảm sự đồng thuận xã hội trong quá trình phát triển đất nước.

2.2. Những yếu tố tâm lý cơ bản của hoạt động lãnh đạo

Trong hoạt động lãnh đạo, yếu tố con người luôn giữ vai trò trung tâm. Hiệu quả của hoạt động lãnh đạo không chỉ phụ thuộc vào cơ chế tổ chức hay các nguồn lực vật chất mà còn phụ thuộc vào những đặc điểm tâm lý của chủ thể lãnh đạo và môi trường tâm lý được hình thành trong tổ chức. Các yếu tố tâm lý của người lãnh đạo ảnh hưởng trực tiếp đến cách thức tổ chức hoạt động, đến quan hệ giữa người lãnh đạo với tập thể và đến mức độ tin tưởng của các thành viên đối với mục tiêu chung.

Trong tâm lý học lãnh đạo, các đặc điểm tâm lý của người lãnh đạo thường được biểu hiện thông qua những yếu tố cơ bản như nhân cách lãnh đạo, phong cách lãnh đạo và uy tín lãnh đạo. Những yếu tố này phản ánh cách thức người lãnh đạo tác động đến tập thể, đồng thời quyết định mức độ ảnh hưởng của người lãnh đạo đối với tổ chức và xã hội.

Nhân cách lãnh đạo như nền tảng tâm lý của hoạt động lãnh đạo

Nhân cách lãnh đạo được hiểu là tổng hợp những phẩm chất tâm lý, đạo đức và trí tuệ của chủ thể lãnh đạo được hình thành và bộc lộ

trong quá trình thực hiện chức năng lãnh đạo. Nhân cách của người lãnh đạo không chỉ thể hiện ở tri thức và năng lực tổ chức mà còn thể hiện ở bản lĩnh chính trị, trách nhiệm xã hội và thái độ đối với con người. Trong môi trường tổ chức, nhân cách của người lãnh đạo có ảnh hưởng trực tiếp đến bầu không khí tâm lý của tập thể và mức độ gắn kết giữa các thành viên. Khi người lãnh đạo thể hiện sự công bằng, trách nhiệm và tôn trọng các thành viên trong tổ chức, các cá nhân thường có xu hướng hình thành niềm tin và tinh thần hợp tác trong công việc.

Hồ Chí Minh đặc biệt nhấn mạnh vai trò của phẩm chất đạo đức đối với người cán bộ lãnh đạo. Người cho rằng cán bộ phải “vừa có đức, vừa có tài, trong đó đức là gốc” (Hồ Chí Minh, 2011, tr.296); nhân cách của người lãnh đạo không chỉ là vấn đề phẩm chất cá nhân mà còn là cơ sở quan trọng để tạo dựng niềm tin của tập thể.

Trong các nghiên cứu lãnh đạo hiện đại, trí tuệ cảm xúc cũng được xem là một thành tố quan trọng của nhân cách lãnh đạo. Khả năng nhận thức và điều chỉnh cảm xúc của bản thân, đồng thời thấu hiểu cảm xúc của người khác, giúp người lãnh đạo thiết lập các quan hệ tâm lý tích cực trong tổ chức. Khi người lãnh đạo có khả năng thấu cảm và giao tiếp hiệu quả với tập thể, niềm tin của các thành viên đối với người lãnh đạo và đối với mục tiêu chung của tổ chức cũng được củng cố.

Phong cách lãnh đạo và ảnh hưởng đối với môi trường tâm lý của tổ chức

Phong cách lãnh đạo phản ánh cách thức người lãnh đạo tổ chức và điều hành các hoạt động của tập thể, đồng thời thể hiện phương thức tác động tâm lý của người lãnh đạo đối với các thành viên trong tổ chức.

Trong thực tiễn lãnh đạo, phong cách lãnh đạo có ảnh hưởng trực tiếp đến môi trường tâm lý của tổ chức và hiệu quả phối hợp giữa các thành viên. Khi người lãnh đạo tôn trọng ý kiến của tập thể, khuyến khích sự tham gia của các thành viên trong quá trình ra quyết định và tạo điều kiện cho các cá nhân phát huy năng lực của mình, bầu không khí tâm lý của tổ chức thường trở nên cởi mở và tích cực. Trong môi trường như vậy, các cá nhân dễ hình thành cảm giác được tôn trọng và có động lực tham gia vào các hoạt động chung.

Ngược lại, nếu phong cách lãnh đạo mang tính áp đặt hoặc thiếu sự lắng nghe đối với tập thể, các thành viên trong tổ chức có thể hình thành tâm lý thụ động hoặc thiếu gắn bó với mục tiêu chung. Khi đó, các quyết định lãnh đạo tuy có thể được thực hiện về mặt hình thức nhưng khó tạo ra sự đồng thuận thực sự trong tổ chức.

Từ góc độ tâm lý học lãnh đạo, phong cách lãnh đạo có thể được xem là sự biểu hiện cụ thể của nhân cách lãnh đạo trong hoạt động thực tiễn. Thông qua phong cách lãnh đạo, các phẩm chất cá nhân của người lãnh đạo được thể hiện trong quan hệ với tập thể và góp phần định hình môi trường tâm lý của tổ chức.

Uy tín lãnh đạo như nguồn lực tâm lý của sự đồng thuận trong tổ chức

Uy tín lãnh đạo được hiểu là sự thừa nhận của tập thể đối với năng lực, phẩm chất và ảnh hưởng của người lãnh đạo trong quá trình tổ chức và điều hành các hoạt động của tập thể.

Trong hoạt động lãnh đạo, uy tín lãnh đạo có ý nghĩa quan trọng đối với việc tạo dựng sự đồng thuận và củng cố niềm tin trong tổ chức. Khi người lãnh đạo có uy tín, các quyết định lãnh đạo thường nhận được sự ủng hộ tự giác của các thành viên trong tập thể. Điều

này giúp nâng cao hiệu quả của hoạt động lãnh đạo và góp phần củng cố sự gắn kết trong tổ chức.

Uy tín lãnh đạo thường được hình thành thông qua quá trình lâu dài, gắn với sự thống nhất giữa lời nói và hành động của người lãnh đạo. Khi người lãnh đạo thể hiện sự gương mẫu, trách nhiệm và minh bạch trong công việc, niềm tin của tập thể đối với người lãnh đạo dần được củng cố.

Ngược lại, nếu người lãnh đạo thiếu nhất quán trong hành động hoặc không thực hiện đúng những cam kết của mình, uy tín lãnh đạo có thể bị suy giảm. Khi niềm tin của tập thể suy giảm, các quyết định lãnh đạo dễ gặp phải sự hoài nghi, từ đó làm giảm hiệu quả của hoạt động lãnh đạo.

Vì vậy, uy tín lãnh đạo được xem là một nguồn lực tâm lý quan trọng của hoạt động lãnh đạo, góp phần củng cố niềm tin của tập thể đối với người lãnh đạo và đối với mục tiêu phát triển của tổ chức.

Những yếu tố tâm lý như nhân cách lãnh đạo, phong cách lãnh đạo và uy tín lãnh đạo không chỉ ảnh hưởng đến môi trường tâm lý của tổ chức mà còn tác động đến niềm tin và động lực của các cá nhân trong xã hội. Trên cơ sở đó, việc phân tích cơ chế tâm lý của quá trình hình thành và lan tỏa khát vọng phát triển trở thành một nội dung quan trọng trong nghiên cứu tâm lý học lãnh đạo.

2.3. Cơ chế tâm lý của việc khơi dậy khát vọng phát triển đất nước

Khát vọng phát triển của xã hội không chỉ hình thành từ các điều kiện kinh tế - xã hội khách quan mà còn chịu tác động từ quá trình lãnh đạo và sự hình thành niềm tin xã hội. Đại hội XIV của Đảng nhấn mạnh yêu cầu khơi dậy mạnh mẽ khát vọng phát triển, cho thấy

khát vọng phát triển không chỉ là một mục tiêu chính trị mà còn là trạng thái tâm lý, xã hội phản ánh niềm tin của con người vào tương lai phát triển của đất nước.

Trên phương diện tâm lý lãnh đạo, quá trình hình thành khát vọng phát triển của xã hội có thể được xem xét thông qua hai phương diện tâm lý cơ bản: sự hình thành niềm tin xã hội và vai trò tác động của lãnh đạo đối với quá trình lan tỏa động lực phát triển trong cộng đồng.

Niềm tin xã hội như nền tảng tâm lý của động lực phát triển xã hội

Niềm tin xã hội là một hiện tượng tâm lý xã hội phản ánh sự tin tưởng của các cá nhân đối với các giá trị, chuẩn mực và định hướng phát triển của cộng đồng.

Trong hoạt động lãnh đạo, niềm tin xã hội thể hiện ở sự tin tưởng của các cá nhân đối với mục tiêu phát triển của xã hội cũng như đối với vai trò lãnh đạo của các thiết chế chính trị. Khi niềm tin xã hội được củng cố, các cá nhân thường có xu hướng tích cực tham gia vào các hoạt động chung và sẵn sàng đóng góp cho sự phát triển của cộng đồng.

Trong lịch sử cách mạng Việt Nam, niềm tin của nhân dân luôn được xem là nền tảng quan trọng của sức mạnh xã hội. Khi niềm tin xã hội được củng cố, sự đồng thuận trong xã hội được tăng cường, tạo điều kiện thuận lợi cho việc huy động các nguồn lực của xã hội trong quá trình phát triển.

Trong bối cảnh hiện nay, việc củng cố niềm tin xã hội có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với việc khơi dậy khát vọng phát triển đất nước. Khi các cá nhân tin tưởng vào định hướng phát triển và vào khả năng hiện thực hóa các mục tiêu phát triển, họ sẽ có xu hướng tích cực tham gia vào các hoạt động kinh tế, xã hội và sáng tạo.

Nếu niềm tin xã hội tạo nên nền tảng tâm lý của động lực phát triển thì hoạt động lãnh đạo giữ vai trò quan trọng trong việc định hướng, củng cố và lan tỏa niềm tin đó trong cộng đồng.

Vai trò của lãnh đạo trong việc hình thành và lan tỏa khát vọng phát triển từ góc độ tâm lý

Trong quá trình lãnh đạo xã hội, người lãnh đạo không chỉ định hướng các mục tiêu phát triển mà còn tác động đến nhận thức, niềm tin và động cơ của con người, qua đó góp phần hình thành và lan tỏa động lực phát triển trong cộng đồng.

Khi người lãnh đạo thể hiện tầm nhìn phát triển rõ ràng và nhất quán, các thành viên trong xã hội có xu hướng hình thành niềm tin vào tương lai phát triển của đất nước. Tầm nhìn phát triển không chỉ giúp định hướng các hoạt động của xã hội mà còn tạo ra cảm hứng và động lực tinh thần đối với các cá nhân trong cộng đồng.

Bên cạnh đó, phong cách lãnh đạo dân chủ và gần gũi với nhân dân cũng có ý nghĩa quan trọng trong việc khơi dậy khát vọng phát triển. Khi người lãnh đạo biết lắng nghe ý kiến của xã hội và tạo điều kiện cho các cá nhân phát huy năng lực của mình, các cá nhân thường cảm thấy mình là một phần của quá trình phát triển.

Trong điều kiện đó, khát vọng phát triển không chỉ tồn tại như một khẩu hiệu chính trị mà trở thành một động lực tinh thần của xã hội. Khi con người tin tưởng vào tương lai phát triển của đất nước và nhận thức được vai trò của mình trong quá trình phát triển đó, khát vọng cống hiến và khát vọng vươn lên của xã hội sẽ được hình thành và lan tỏa.

Có thể thấy rằng, trong hoạt động lãnh đạo, các yếu tố tâm lý như nhân cách lãnh đạo, niềm tin xã hội và sự đồng thuận cộng đồng có quan hệ chặt chẽ với quá trình hình thành động lực tinh thần của xã hội. Việc phân tích cơ chế tâm

lý của quá trình này góp phần làm rõ vai trò của tâm lý lãnh đạo trong việc khơi dậy khát vọng phát triển đất nước.

Như vậy, từ góc độ tâm lý học lãnh đạo, khát vọng phát triển của xã hội không chỉ là kết quả của những điều kiện kinh tế - xã hội khách quan mà còn gắn liền với quá trình hình thành niềm tin xã hội và vai trò định hướng của hoạt động lãnh đạo. Không chỉ là một trạng thái tâm lý cá nhân hay một khẩu hiệu chính trị, khát vọng phát triển còn có thể được xem như một nguồn lực tâm lý xã hội của quá trình phát triển

quốc gia. Nguồn lực này được hình thành từ sự kết hợp giữa niềm tin xã hội, cảm hứng phát triển và sự đồng thuận của cộng đồng đối với các mục tiêu phát triển chung. Khi nguồn lực tâm lý này được khơi dậy và lan tỏa trong xã hội, nó thúc đẩy sự tham gia

chủ động của các cá nhân vào các hoạt động kinh tế, chính trị và sáng tạo. Do đó, việc phát huy vai trò của tâm lý lãnh đạo không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả lãnh đạo và quản trị xã hội mà còn có ý nghĩa quan trọng trong việc hình thành và phát huy nguồn lực tâm lý của quốc gia.

2.4. Phát huy vai trò của tâm lý lãnh đạo trong khơi dậy khát vọng phát triển đất nước

Trong nghiên cứu tâm lý lãnh đạo, việc khơi dậy khát vọng phát triển của xã hội không chỉ phụ thuộc vào các chính sách kinh tế - xã hội mà còn gắn liền với cách thức lãnh đạo tác động đến nhận thức, niềm tin và động cơ của

con người. Trong bối cảnh hiện nay, khi khát vọng phát triển được xem như một nguồn lực tâm lý xã hội của quá trình phát triển quốc gia, việc phát huy vai trò của tâm lý lãnh đạo trở thành một yêu cầu đặc biệt quan trọng. Đại hội XIV của Đảng nhấn mạnh nhiệm vụ phát huy mạnh mẽ sức mạnh con người Việt Nam và khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Quan điểm này cho thấy việc phát huy các yếu tố tâm lý trong hoạt động lãnh đạo có ý nghĩa quan trọng đối với việc hình thành và lan tỏa động lực tinh thần của xã hội.

Đại hội XIV của Đảng nhấn mạnh nhiệm vụ phát huy mạnh mẽ sức mạnh con người Việt Nam và khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Quan điểm này cho thấy việc phát huy các yếu tố tâm lý trong hoạt động lãnh đạo có ý nghĩa quan trọng đối với việc hình thành và lan tỏa động lực tinh thần của xã hội.

Trước hết, cần chú trọng phát huy vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ lãnh đạo. Nhân cách của người lãnh đạo có ảnh hưởng trực tiếp đến niềm tin của tập thể và niềm tin xã hội. Trong bối cảnh hiện nay, khi đất nước đang đẩy mạnh công cuộc đổi mới và phát triển, việc xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo

có phẩm chất và uy tín càng trở nên quan trọng đối với việc củng cố niềm tin xã hội và khơi dậy động lực phát triển của đất nước. Vì vậy, việc nâng cao phẩm chất đạo đức và trách nhiệm xã hội của đội ngũ lãnh đạo không chỉ là yêu cầu về mặt tổ chức mà còn là điều kiện quan trọng để củng cố niềm tin xã hội và khơi dậy động lực cống hiến của con người.

Thứ hai, đổi mới phong cách lãnh đạo theo hướng dân chủ và truyền cảm hứng phát triển. Khi người lãnh đạo biết lắng nghe ý kiến của nhân dân và tạo điều kiện để các cá nhân phát huy sáng kiến của mình, các thành viên trong xã hội thường cảm thấy mình là

một phần của quá trình phát triển. Trong môi trường như vậy, tinh thần trách nhiệm và khát vọng cống hiến của các cá nhân được khơi dậy và lan tỏa.

Thứ ba, cần coi trọng việc củng cố niềm tin xã hội như một nền tảng tâm lý của khát vọng phát triển. Niềm tin của nhân dân đối với định hướng phát triển và đối với vai trò lãnh đạo của Đảng là yếu tố quan trọng bảo đảm sự đồng thuận xã hội. Khi niềm tin xã hội được củng cố, các cá nhân sẽ có xu hướng tích cực tham gia vào các hoạt động kinh tế, xã hội và sáng tạo, từ đó góp phần hình thành động lực phát triển của đất nước.

Thứ tư, cần tăng cường đào tạo và bồi dưỡng năng lực tâm lý lãnh đạo cho đội ngũ cán bộ trong hệ thống chính trị. Trong thực tiễn đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý hiện nay, nội dung về tâm lý lãnh đạo mới chỉ được đề cập ở mức độ nhất định trong chương trình đào tạo lý luận chính trị. Ở chương trình bồi dưỡng cao cấp lý luận chính trị, nội dung này chủ yếu được giới thiệu trong khuôn khổ môn khoa học lãnh đạo với thời lượng còn tương đối khiêm tốn so với yêu cầu của thực tiễn lãnh đạo và quản trị xã hội. Trong khi đó, ở chương trình bồi dưỡng trung cấp lý luận chính trị - nơi đào tạo đội ngũ cán bộ cơ sở, những người trực tiếp tiếp xúc, đối thoại và giải quyết công việc hằng ngày với nhân dân, nội dung về tâm lý lãnh đạo chưa được quan tâm đầy đủ. Việc bổ sung và phát triển nội dung đào tạo về tâm lý lãnh đạo trong các chương trình cao cấp và trung cấp lý luận chính trị sẽ góp phần giúp đội ngũ cán bộ nâng cao khả năng thấu hiểu tâm lý xã hội, xây dựng niềm tin và xử lý hiệu quả các tình huống trong hoạt động lãnh đạo.

3. Kết luận

Thông qua việc phân tích cấu trúc tâm lý của hoạt động lãnh đạo và cơ chế tâm lý của

sự hình thành niềm tin xã hội, có thể thấy rằng nhân cách, phong cách và uy tín của người lãnh đạo giữ vai trò quan trọng trong việc tạo dựng môi trường tâm lý tích cực và củng cố sự đồng thuận xã hội. Trong bối cảnh hiện nay, khi đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới với yêu cầu phát huy mạnh mẽ sức mạnh con người Việt Nam, việc phát huy vai trò của tâm lý lãnh đạo không chỉ có ý nghĩa đối với việc khơi dậy khát vọng phát triển mà còn góp phần hình thành và phát huy nguồn lực tâm lý xã hội của quá trình phát triển quốc gia.

Như vậy, việc khơi dậy khát vọng phát triển đất nước không chỉ là nhiệm vụ của các chính sách phát triển mà còn gắn liền với việc phát huy vai trò của tâm lý lãnh đạo trong quá trình tổ chức và định hướng các hoạt động xã hội. Khi các yếu tố tâm lý trong hoạt động lãnh đạo được phát huy, chúng trở thành nguồn động lực tinh thần quan trọng của quá trình phát triển đất nước □

Ngày nhận bài: 12/3/2026;

Ngày bình duyệt: 25/3/2026;

Ngày duyệt đăng: 22/7/2026.

Email tác giả: thanhgianghvct@gmail.com

Tài liệu tham khảo:

C.Mác và Ph.Ăngghen (1995a). *Toàn tập (Tập 3)*. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật,

C.Mác và Ph.Ăngghen (1995b). *Toàn tập (Tập 8)*. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.

ĐCSVN (2026). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV (Tập 1)*. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.

Hồ Chí Minh (2011). *Toàn tập (Tập 5)*. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.